

༡༡། །ཆབ་འགག་རྩོ་རྩེ་ཆེ་རིང་གི་ཆེད་ཕྱི་མ་བྱོག་ས་སྤྱི་གྲོ་།

བོད་ལྗོངས་མི་དམངས་དཔེ་སྟུན་ཁང་།

༡༡། ། ཆབ་འགག་དོ་རྩེ་ཆེ་རིང་གི་ཆེད་ཚུལ་
ཕྱོགས་ལྔ་གྱེད། །

བོད་ལྗོངས་མི་དམངས་དཔེ་སྟླན་ཁང་།

图书在版编目(CIP)数据

恰嘎·多杰才让学术论文集:藏文/恰嘎·多杰才让著.
拉萨:西藏人民出版社,2009.3
ISBN 978-7-223-02503-4

I. 恰… II. 恰… III. ①恰嘎·多杰才让一文集②藏族—
民族历史—中国—文集—藏语③藏族—民族文化—中国—
文集—藏语 IV. K281.4-53

中国版本图书馆 CIP 数据核字(2008)第 135948 号

恰嘎·多杰才让学术论文集

著 者	恰嘎·多杰才让
责任编辑	道伟·才让多杰
封面设计	阿曲
电脑排版	边巴次仁
出版发行	西藏人民出版社(拉萨市林廓北路 20 号)
印 刷	西藏山水印务技术有限公司
开 本	850×1168 1/32
印 张	14
字 数	260 千
版 次	2009 年 3 月第 1 版
印 次	2009 年 3 月第 1 次印刷
印 数	01—2,000
书 号	ISBN978-7-223-02503-4
定 价	24.00 元

版权所有 翻印必究

(如有印装质量问题,请与出版社发行部联系调换)

发行部联系电话(传真):0891-6826115

ཐུང་གཞི།

དེ་ཡང་འཛམ་གླིང་ས་ཡི་ཕྱི་མོ། ཁ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་ཁམས། ཆོས་དང་
རིག་གནས་དང་ས། བྱམས་དང་སྒྲིང་རྩེ་ལྷན་ས། སྤ་རྒྱུང་འཕྲོང་གསུམ་རི་
དྲུགས་གྱི་འཇིག་རྟེན། ཉ་ལྷོ་ལྷག་གསུམ་ལྷུགས་རིགས་གྱི་པ་ཡུལ། སྤྱོད་ས་
ལྷན་གསུམ་འབྲུ་རིགས་གྱི་པ་ས། གསེར་དབུལ་ཟངས་གསུམ་གཏེར་རྩེས་གྱི་
བང་མཛྲིང་། རྩ་འབྲི་གཙང་གསུམ་རྒྱ་ཁྲུང་གི་འབྲུང་ཁྲུངས་ཞེས་སྟན་པ་གསལ་ས་
པའི་དབྱར་གྱི་ཉ་ར་སྟན་པ་མཁའ་རྩ་དཔོན་པའི་གངས་ཅན་པོད་གྱི་ཡུལ་གྱི་དེ་
མདོ་དབུས་ཁམས་གསུམ་དུ་འཕྱོད་པའི་ས་ཆ་སོ་སོ་རུ། ཆབ་སྲིད་དཔལ་འབྱོར་
རིག་གནས་བཅས་ཚུགས་གང་ཅད་དུ་ཆེད་ཚལ་སྤྱོད་ཆོགས་དབྱར་གྱི་མཆོ་མའི་
ལྷ་བས་ཐེང་རྒྱས་པ་ལྷར་གཅིག་རྩེས་གཉིས་མཐུད་དང་ཐུང་དང་འབྲུང་བཞིན་
པའི་དུས་སྐབས་འདིར། ཁོ་པོས་ལོ་ཉི་ཤུ་ནས་ལྷ་བཅུའི་བར་གྱི་ལོ་འཁོར་སྟུང་
ཅུའི་ཉིན་ཞག་ཐེང་བའི་དུས་ཆེད་ནང་དུ། མཆོ་སྟན་ལྷ་ས་ལ་སོགས་པོད་ཡུལ་
དང་། ལན་གྱི་ལོ་ཅན་ལ་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་རང་གི་པ་ཡུལ་ལ་དྲངས་ཤིང་ཞེན་
པ་དང་། པོད་གྱི་རིག་གནས་ལོ་རྒྱུས་སོགས་ལ་རང་སྟོས་ཅི་ཚུགས་གྱིས་ཆེད་
ཚོས་སྤྱོད་ཆོགས་ཤིག་གིས་པ་ལས་མང་ཆེ་ཤོས་ཚུགས་གཅིག་དུ་བསྟུས་ཏེ་ཆེད་ཚོས་
ཚུགས་སུ་བསྒྲིགས་ཡོད་པ་འདི་ལས། དང་པོ་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་སྐོར་ལ་ཐུར་རྒྱལ་
བཅན་པོའི་གདུང་རྒྱུད་སེལ་བྱར་ཐོར་བའི་རྒྱ་ཁྲུང་སྐོར་ལ་སོགས་པའི་དབྱར་པ་
སོགས་ཆེད་ཚོས་དྲུག་ཡོད་པ་དང་། གཉིས་པ་རིག་གནས་ཀྱི་སྐོར་ལ་པོད་གྱི་
གབ་ཆོག་གི་ཐུང་འཕེལ་དང་ཁྱད་ཆོས་སྐོར་མདོ་ཅན་བཛྲིང་པ་སོགས་ཆེད་ཚོས་

ཐུས་པ་གཅིག་དང་འབྲིང་གཉིས་ཡོད་པ། གསུམ་པ་སྒྲིང་སྒྲིང་གི་སྒྲོར་ལ་སྒྲིང་
སྒྲིང་ལས་མ་སྒྲིང་བྲ་སྒྲིང་ཆ་སྒྲིང་གསུམ་གྱི་སྒྲོར་ལ་དབྱེད་པ་སྟགས་ཆེད་ཚྭ་ལུ་
བཅས་བསྟུས་ཡོད་པའོ། །

ཁོ་པོའི་ཆེད་ཚྭ་ཚུགས་སུ་བསྒྲིགས་པ་འདི་ལ་བྱད་ཆོས་གསུམ་ཡོད་དེ།
གཅིག་ནི་བརྗོད་བྱའི་དོན་གྱི་ཐད་ནས་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་དང་། ལོ་རྒྱུས།
སྒྲིང་སྒྲིང་བཅས་ཚུགས་སུ་རང་སྟོས་ཅི་ཚུགས་གྱིས་དབྱེད་པ་བཏང་ཡོད་པས་
འདིའི་སྒྲོར་ལ་སྟོ་ཁ་ཚུགས་པའི་མི་རབས་རྗེས་མ་ཆོར་བྱུང་བལྟའི་དཔེ་དེབ་ཅིག་
གི་བྱད་ཆོས་ཡོད་པ་དང་། གཉིས་ནི་རྗོད་བྱེད་ཆོག་གི་ཉེང་ནས་མངོན་བརྗོད་
དང་བརྗོད་ཆོད་གོ་དཀའ་བ་མང་པོ་མ་བྱངས་པར་མདོ་དབུས་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཐུ་
སྐད་དེ་ཡིག་སྐད་ཁོ་ན་ལྟར་བྲིས་ཡོད་པས་གོ་བདེ་བའི་བྱད་ཆོས་ལྡན། གསུམ་
ནི་ཁོ་པོའི་ཆེད་ཚྭ་ཚུགས་སྒྲིག་འདི་ལ་འབྲིས་འཛིག་སྟབས་བདེ་བའི་བྱད་ཆོས་
བཅས་ཡོད་དོ། །

ཁོ་པོའི་ཆེད་ཚྭ་ཚུགས་སྒྲིག་འདི་པར་དུ་བསྐྱུན་པའི་དམིགས་ལྷལ་གཙོ་
བོ་ནི། མི་ལོ་ལུ་བརྒྱའི་རིང་ལ་གངས་ཅན་ས་ཟས་མངར་སྟོ་ཡུན་རིང་བོས་པའི་
སྒྲིན་པ་དང་། དྲིན་ཆེན་མ་མའི་ཞིམ་པོ་རུ་སྒྲི་ཡུན་རིང་བདུང་བའི་དྲིན་ལན་
འཇལ་མྱིར་དང་། བྱད་པར་དུ་རབ་དཀར་དྲི་མེད་ཁ་བ་གོས་སུ་འཛིག་པའི་
གངས་ཅན་རིག་གནས་དང་ལོ་རྒྱུས་སྟགས་ལ་དགའ་ཞེན་ཆེ་བ་དང་། སྟོ་ཁ་
ཚུགས་པའི་རང་རིགས་གྱི་མི་རབས་རྗེས་མ་ཆོ་ལས་རེ་གཉིས་ཙམ་གྱི་སྟོ་ཡི་སྟོ་
ཆུང་འབྲེད་པའི་ཚུགས་སུ་ཡན་རྒྱས་སུ་ཚེ་ཙམ་ཞིག་ཡོད་ན་ཅི་མ་བྱུང་སྟམ་པའི་
ཀུན་སྒྲིང་དག་པོས་པར་དུ་བསྐྱུན་པ་ཡིན།

གཞན་བོད་རྒྱུངས་མི་དམངས་དཔེ་རྒྱུན་ཁང་གིས་ཁོ་པོའི་ཆེད་ཚྭ་

ཚུགས་མྱིག་འདི་བདེ་སྐྱེག་ངང་པར་སྐྱབ་བྱེད་པར་མཐུན་ཁྱེན་ལེགས་པོ་བསྐྱབ་
པ་དང་། སྐྱ་ནབས་ཚོམ་མྱིག་པ་ནམ་པས་ཁྱུ་དག་ལེགས་པོ་གནང་བ་བཅས་ཁོ་
པོས་སྒྲིང་ཐག་པ་ནས་བཀའ་བྲིན་ཆེ་ཁྱུ་བ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་སྤྱི་ལོ་2008ལོའི་དབྱར་རླེབ་པའི་ཆེས་15ཉིན།

དཀར་ཆག

མ་ཆུས་ཀྱི་སྒྲིབ།

བྱར་ཆུས་བཅན་པོའི་གདུང་རྒྱུད་སེལ་བྱར་ཐོར་བའི་རྒྱ་ཁྱེན་སྒྲིབ་ལ་ཐོག་
མའི་དབྱུང་པ། (3)

རྒྱ་ཁབ་ས་སྤང་ཕྱིན་ཁང་གི་《བོད་རིགས་ཁྲོད་ཀྱི་གདོད་མའི་ཁྱུ་ཚོགས་
གཉིན་སྒྲིག་གི་རྣམ་འཛུགས་》ཞེས་པའི་ཆེད་ཚོམ་ལ་དབྱུང་པ།
..... (31)

བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་གནད་དོན་འགར་དབྱུང་པ། (47)

ཆབ་འགག་ཡུལ་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་སྒྱིར་སླེང་བ། (114)

ཆབ་འགག་ཡུལ་ཀྱི་སྡེ་མིང་འགའི་ཐོག་ས་ཚུལ་ལ་དབྱུང་པ། (150)

ཆབ་འགག་ཡུལ་ཀྱི་དམངས་སྡེ་ལ་སྒྲིབ་སླེང་བ། (153)

ཕྱི་གནས་ཀྱི་སྒྲིབ།

བོད་ཀྱི་གཞི་རིག་གི་བྱུང་འཕེལ་དང་ཁྱད་ཆོས་སྒྲིབ་མདོ་ཙམ་བཞིན་པ།
..... (175)

ལེའུ་དང་པོ། བོད་ཀྱི་གཞི་རིག་སྒྲིབ་དཔྱད་ཀྱི་སྒྲིབ་བཤད་པ།..... (177)

ལེའུ་གཉིས་པ། བོད་ཀྱི་གཞི་རིག་བར་དར་ཀྱི་སྒྲིབ་བཤད་པ།
..... (201)

ལེའུ་གསུམ་པ། བོད་ཀྱི་གཞི་རིག་ཁྱེད་དར་ཀྱི་སྒྲིབ་བཤད་པ།

.....	(216)
ལེའུ་བཞི་པ། བོད་ཀྱི་གཤམ་ཆོག་གི་ནང་གསེས་དབྱེ་བའི་སྐོར་	
བཤད་པ།	(230)
ལེའུ་ལྔ་པ། བོད་ཀྱི་གཤམ་ཆོག་གི་ཉམས་ཀྱི་སྐོར་བཤད་པ།.....	(255)
ལེའུ་དྲུག་པ། བོད་ཀྱི་གཤམ་ཆོག་གི་རྒྱ་གཉིས་ཀྱི་སྐོར་བཤད་པ།.....	(279)
ལེའུ་བདུན་པ། བོད་ཀྱི་གཤམ་ཆོག་གི་ལུས་ཀྱི་སྐོར་བཤད་པ།	
.....	(298)
གཤམ་ཆོག་དང་ཁོད་གཉིས་ཀྱི་སྐོར་ལ་དབྱད་པ།	(312)
《གཤམ་ཆོག་ལ་དབྱད་པ》ཞེས་པའི་ཆེད་ཚོམ་ལས་ལྟ་སྟངས་འགར་	
དབྱད་པ།.....	(322)

མྱིང་སྤྱང་གི་སྐོར།

མྱིང་སྤྱང་ལས་འཛམ་མྱིང་གི་སར་རྒྱལ་པོ་ཞེས་པ་དེ་དོན་དུ་སྤྲུལ་ཡིན་པའི་	
སྐོར་ལ་དབྱད་པ།	(343)
མྱིང་གི་སར་རྒྱལ་པོའི་སྤྱང་ལས་མ་སྤྱང་གི་སྐོར་སྤྱང་བ།	(357)
མྱིང་སྤྱང་ལས་སངས་རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་ཁོན་བརྗོད་པའི་སྐོར་སྤྱང་བ།	
.....	(375)
མྱིང་སྤྱང་ལས་མ་སྤྱང་དུ་སྤྱང་ཆ་སྤྱང་གསུམ་ཀྱི་སྐོར་ལ་དབྱད་པ།	
.....	(392)
འཛམ་མྱིང་གི་སར་རྒྱལ་པོའི་སྤྱང་ཚོམ་དེ་ཁམས་ཚྭ་གསུམ་མྱིང་གི་སར་	
རྒྱལ་པོའི་ལོ་རྒྱུས་མཆོད་བྱེད་ཡིན་ནམ།.....	(409)

ཡེ་ཤྲུལ་གྱི་མེད།

ཕུར་རྒྱལ་བཅན་པོའི་གདུང་རྒྱུད་སེལ་བུར་
ཐོར་བའི་རྒྱ་རྒྱུན་སྐྱར་ལ་ཐོག་མའི་
དབྱུང་བ།

ཐོང་གཞི།

དེ་ཡང་འབྱུར་རྒྱུ་ཡོང་བ་འཇིག་རྟེན་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ཟེར་བ་རི་བཞིན་
པོད་ཀྱི་བཅན་པོའི་ཐོག་མ་གཉའ་བྱི་བཅན་པོར་གསལ་བ་ནས། མཐའ་མ་
བཅན་པོ་སྤང་དར་མ་ཞེས་འབོད་པའི་བར་གྱི་ཕུར་རྒྱལ་བཅན་པོའི་གདུང་རྒྱུད་
ལ་འབྱུར་རྒྱུ་ཡུང་རྒྱལ་དང་རྗེས་སུ་སེལ་བུར་ཐོར་བའི་རྒྱ་རྒྱུན་སྐྱར་ཐོང་སྐབས།
གནའ་དེང་གི་མཁས་པ་སོ་སོར་འདོད་པ་མི་མཐུན་པ་དུ་མ་ཡོད་དེ་མདོར་
བསྟུན་ན། པོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དེབ་ཐེར་ཁག་དང་ཆོས་འབྱུང་དག་ཏུ་སྤང་དར་
མས་ཐོན་ཆོས་སྤེལ་ཆེད་བན་ཆོས་བསྟུབས་པས་ཕུར་རྒྱལ་བཅན་པོའི་གདུང་
རྒྱུད་སེལ་བུར་ཐོར་བ་ཡིན་ཞེས་འདོད་པ་དང་གཅིག་དེང་སྐབས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་སྒྲུ་
བཀའ་ཅིག་གིས་ཉི་ཤུ་དཔལ་རྣམས་ཀྱིས་སྤང་དར་མ་བཀོངས་རྒྱུ་ཕུར་རྒྱལ་
བཅན་པོའི་གདུང་རྒྱུད་སེལ་བུར་ཐོར་བ་ཡིན་ཞེས་འདོད་པ་དང་གཉིས། ཡང་
ལ་ལས་ཕུར་རྒྱལ་བཅན་པོའི་གདུང་རྒྱུད་ཉམས་འཇིག་དང་སེལ་བུར་ཐོར་བའི་

རྒྱུ་ཆེན་གཙོ་བོ་སངས་རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་ལ་བྱུག་ཡོད་ཅེས་འདོད་པ་མི་འདྲ་བ་
 གསུམ་བཟུང་འདུག་ཡོད། འོན་ཏེ་ཆོན་ཆལ་རིག་པའི་རྒྱང་མཐོང་ཆེ་ཤེལ་ལག་
 ཏུ་བབྱང་སྟེ་གནའ་བོའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཤུལ་ལམ་ལ་བཟུང་རྒྱུ་ལ། གོང་གསལ་གྱི་
 འདོད་པ་འདི་གསུམ་ག་གང་ཞིག་ཡིན་ཏུང་སྐབས་དེའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཚྭ་གསལ་གཅིག་
 མཐོང་ཡང་ཚྭ་གསལ་གཞན་དག་མ་མཐོང་བའི་རྒྱུ་ཡོད་པར་སྟུང་། རྒྱ་མཚན་ཅི་
 ཞེན། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདིར་འཆོ་བའི་འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་ལམ་མི་རིགས་
 ལྷ་དང་རྒྱལ་རབས་གང་ཞིག་ཡིན་ཏུང་ཐོག་མར་གྲལ་རིམ་མེད་པ་ནས་རིམ་
 བཞིན་གྲལ་རིམ་ཡོད་པའི་ལམ་ཏུ་ཞུགས་ཤིང་། དེའི་རྒྱུ་གྲལ་རིམ་གཅིག་
 གིས་གྲལ་རིམ་གཞན་དག་ལ་བཅན་དབང་གིས་དབང་བཟུང་བྱེད་འགོ་ཚུགས་
 པ་ནས་བབྱང་། རིམ་བཞིན་བྲན་གཡོག་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་སྤྱི་ཚོགས་ཐོག་མར་
 ཟུང་བ་ཡིན་པ་བཞིན། གང་དེའི་ཕྱར་རྒྱལ་བཅན་པོའི་གདུང་རྒྱུད་ལ་ཆ་མཚོན་
 ན་ཡང་ལ་ཐོག་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་རོ་བོ་ལྷན་པའི་གཉའ་ཁྲི་བཅན་པོ་ནས་རིམ་བཞིན་
 བྲན་གཡོག་རང་བཞིན་གྱི་རོ་བོ་ལྷན་པའི་སྤྱི་བཅན་སྐམ་པོའི་དུས་སྐབས་ཀྱི་སྤྱི་
 ཚོགས་བཟོད་ལམ་ཏུ་སྒྲིབས། དེ་ནས་སྤྱི་བཅན་སྐམ་པོའི་དུས་སྐབས་ནས་
 རིམ་བཞིན་བྲན་གཡོག་ལམ་ལུགས་ཀྱི་མང་གཞི་མཐུག་པོའི་སྤྱི་བཅན་སྐམ་
 བཟོད་རྒྱུད་འཛིན་གྱི་ལམ་ལུགས་སུ་གོམ་པ་སྤྱོད་པའི་བཅན་པོ་སྤྱི་བཅན་དུ་གྱུར་གྱི་
 སྤྱི་ཚོགས་དུས་སྐབས་སུ་བརྒྱུད་ཡོང་བ་ཡིན་པས། གོང་གི་བྲན་གཡོག་སྤྱི་ཚོགས་
 ཀྱི་ལམ་ལུགས་ནས་བཀའ་བཟོད་རྒྱུད་འཛིན་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ལམ་ལུགས་སུ་བརྒྱུད་
 ཡོང་བའི་དུས་ལྟན་ཏེ་ཅང་རིང་བའི་དུས་སྐབས་སོ་སོའི་ནང་དུ་ཕྱར་རྒྱལ་བཅན་
 པོའི་གདུང་རྒྱུད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་ལམ་ལུགས་དང་། ཐོན་སྐྱེད། དཔལ་འབྱོར།
 རིག་གནས། དམག་དོན། ཆོས་ལུགས། བྱིམས་ལུགས། སྐབས་སོ་སོའི་སྤྱི་

ཆོགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་བཅས་ཚུགས་གང་ཐད་དུ་ཐོག་མར་ཐེད་པ་ནས་ཡོད་པ་
 དང་། རྒྱང་བ་ནས་ཆེ་བ། དར་བ་ནས་རིམ་བཞིན་རྒྱད་པའི་ལམ་དུ་སོང་བ་
 འདིན་པུར་རྒྱལ་བཅན་པོའི་གདུང་རྒྱུད་སོ་སོའི་སྤྱི་ཆོགས་དར་རྒྱད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་
 དངོས་ཤིག་ཡིན་པས་ན། བུར་རྒྱལ་བཅན་པོའི་གདུང་རྒྱུད་སེལ་བུར་ཐོར་བའི་
 རྒྱ་ཁྱེན་སྐར་ཡང་ཉིན་ཐོག་ཟླ་དང་ཟླ་ཐོག་ལོ་བཅེགས་ནས་དུས་ལུག་ཉ་ཅང་
 རིང་པོ་ཞིག་གི་དུས་ཚོད་ནང་དུ། བུར་རྒྱལ་བཅན་པོའི་གདུང་རྒྱུད་སོ་སོའི་
 སྐབས་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་ལམ་ལུགས་དང་སྤྱི་ཆོགས་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་འཕེལ་རྒྱས་བར་
 ལ་བྱུང་བའི་འགལ་ཟླ་ལྟ་ཆོགས་རིམ་བཞིན་ཐེད་པ་ནས་ཡོད་པ་དང་། རྒྱང་བ་
 ནས་ཆེ་བ། ཆེ་བ་ནས་ཐོར་ལམ་དུ་སོང་བ་ཡིན་པ་ལས་བཅན་པོ་སྤྱང་དར་མས་
 བོན་ཆོས་སྤེལ་ཆེད་བན་ཆོས་བསྐྱབས་པའི་རྒྱ་ཁྱེན་གྱིས་སེལ་བུར་ཐོར་བ་དང་།
 གང་དེ་ལྟ་བུར་དཔལ་རྣམས་ཀྱིས་བཅན་པོ་སྤྱང་དར་བཀྲངས་པའི་རྒྱེན་སྒྲོ་བུར་བ་
 དེས་སེལ་བུར་ཐོར་བ་དང་། ཡང་ན་སེལ་བུར་ཐོར་བའི་རྒྱ་ཁྱེན་གཙོ་བོ་སངས་
 རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཁོ་ན་ལ་བྱག་ཡོད་ཅེས་འདོད་སྤངས་འདི་དག་གང་ཞིག་ཡིན་
 དུང་ཚུགས་རིས་པའི་ལྟ་སྤངས་ལས་སྐབས་དེའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དངོས་
 དང་ཇི་མ་ངེ་བཞིན་མི་མཐུན་པར་སེམས། འོ་ན་བུར་རྒྱལ་བཅན་པོའི་གདུང་
 རྒྱུད་དུས་སྐབས་གང་ཞིག་གི་ནང་དུ་རྒྱ་དང་རྒྱེན་གང་དག་གི་དབང་གིས་སེལ་
 བུར་ཐོར་བ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན།

གཅིག བཅན་པོ་སྤྱང་བཅན་སྐམ་པོའི་དུས་ནས་བཅན་པོ་ཁྲི་སྤྱང་ལྟེ་བཅན་
 ཀྱི་སྐབས་ལྟ་བུར་རྒྱལ་བཅན་པོའི་གདུང་རྒྱུད་སེལ་བུར་ཐོར་བའི་ཚུགས་ཀྱི་ས་
 བོན་བཅུ་བཤ།

གཉིས། བཅན་པོ་ཁྲི་སྤྱང་ལྟེ་བཅན་ཀྱི་དུས་ནས་བཅན་པོ་ཁྲི་རལ་པ་ཅན་གྱི་

སྐབས་སུ་ཕུར་རྒྱལ་བཅན་པོའི་གདུང་རྒྱུད་སེལ་ཕུར་ཐོར་བའི་ཚུགས་ཀྱི་ལྷ་ཀྱ་
འབྲས་པ།

གསུམ། བཅན་པོ་ཁྱི་རལ་པ་ཅན་གྱི་དུས་ནས་བཅན་པོ་སྐར་དར་གྱི་སྐབས་སུ་
ཕུར་རྒྱལ་བཅན་པོའི་གདུང་རྒྱུད་སེལ་ཕུར་ཐོར་བའི་ཚུགས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་སྒྲིབ་པ།
བཞི། བཅན་པོ་སྐར་དར་གྱི་དུས་ནས་ཡུམ་བཙན་དང་འོད་སྤངས་གཉིས་ཀྱི་
དུས་སྐབས་སུ་ཕུར་རྒྱལ་བཅན་པོའི་གདུང་རྒྱུད་སེལ་ཕུར་ཐོར་བའི་ཚུགས་ཀྱི་
འབྲས་བྱ་ཡངས་སུ་ཐོར་བ་བཅས་གོང་དུ་དུས་སྐབས་བཞིར་བཅད་པ་འདིའི་
ཉིང་ནས་བཅན་པོའི་གདུང་རྒྱུད་སེལ་ཕུར་ཐོར་བའི་རྒྱ་རྒྱུན་སྐོར་ལ་དབྱད་པ་
བཏང་ཆེ་དག་ཅོད་སྐབས་དེའི་དུས་སྐབས་སོ་སོའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དོན་དངོས་དང་
མཐུན་པར་སྐམ་ཉི་གསལ་དུ་དུས་སྐབས་རེ་རེ་བཞིན་བརྗོད་པར་བྱའོ། །

ལུགས། བྱི་འབྲེལ། རིག་གནས་བཅས་ཚུགས་སོ་སོ་ནས་བཅན་པོ་མ་མ་དག་
 ལས་དར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་ལ་འགྲོ་བཞིན་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་དུས་སྐབས་ཤིག་ཏུ་
 སླེབས་ཡོད་དེ་དཔེར་ན། ཆལ་པ་ཀྱན་དགའ་རྩོམ་མཛད་པའི་《དེ་བ་ཐེར་
 དམར་པོ་》ལས། “རྒྱལ་པོ་གནམ་རི་སྤྱང་བཅན་གྱི་རིང་ལ་རྒྱ་ནག་ནས་སྐྱབ་
 དང་ཅིས་བྱུང་”¹ཞེས་པ་དང་། 《ཡར་ལུང་རྩོམ་པའི་ཆོས་འབྱུང་》ཞེས་པ་ལས།
 “རྒྱལ་པོ་འདི་རིང་ལ་རྒྱ་ནག་ནས་སྐྱབ་དང་ཅིས་བྱུང་། སྤྱ་མཁར་ཁྱི་བཅིགས་
 འབྲམ་གཏུགས་བྱ་བ། བ་དམར་མའི་འོ་མས་རྒྱས་པའི་འཇིམས་པས་
 བཅིགས་”²ཞེས་པ་དང་། 《དུན་རྟོང་ནས་སྐྱབ་པའི་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆ་
 ཞེས་པ་ལས། “བཅན་པོ་ཁྱི་སྐྱབ་བཅན་གྱིས། འབས་ཀྱིས་བཅུགས་ཏེ།
 དམག་ཁྱི་དང་ཆ་ཉེ་དངས་སོ། །ཐུང་ཅོང་སྤྱད་དང་། གནོན་འདྲོན་པོ་གཉིས་
 རི། །སྟག་པ་ཤུ་ལ་ཚུན་ཆད། བུ་ཆོད་ཆིང་ཉན་ནར་བཤེམ། །(སོ་རྩ་ལྟལ་
 ཞིབ་བྱེད་པར་ཐོན་ལ་བཏང་བའི་དོན)དབའས་དབྱི་ཆབ་དང་། །ཆོས་པོང་
 བཀ་སིང་གཉིས་ནི། །བཅན་པོའི་སྐྱབ་འདྲོན་ནོ། །ཟུ་པོ་ཆི་བར་དུ་བཏད་
 རོ། །དུ་ལ་ཁྱི་དབྱེ་དུ་བཏིང་རོ། །མཁར་ཡུ་རྩ་ཞི་མཐའོ། །དགྲ་གྱི་ཟིང་པོ་
 རྩེས་ནི་བརྒྱག་གོ། མང་པོ་རྩེ་སྐྱམ་དུ་ནི་དུ་ཀྱུ་ལྟལ་དུ་སྐོས་སོ། །མ་གྱི་ཡུང་བ་
 རྩ་མཛུ་ཆད། །རྩོང་བྱེ་རྩུར་ཡན་ཆད། །བཅན་པོ་ཐུག་དུ་སོན་ཏོ། །
 བཅན་པོའི་མཚན་གསལ་བ། །ཆབ་སྤྱིད་གནམ་བས་མཐོ། །དབྱ་ཚྭ་ག་
 རི་བས་བཅུན་ཏེ། །གནམ་རི་སྤྱི་བ་མཚན་དུ་བཏགས་སོ། །”³ཞེས་གོང་དུ་
 དངས་པའི་ཆོག་འདི་དག་ལ་དབྱེད་ན་བཅན་པོ་གནམ་རི་སྤྱང་བཅན་གྱིས་
 སྐབས་དེའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་དགོས་མཁོ་དང་བསྐྱབ་ནས་རྒྱ་ནག་གི་སྐྱབ་དང་ཅིས་ཀྱི་
 རིག་གནས་སྟོན་མར་བོད་དུ་དངས་པ་དང་། དུག་པོ་དམག་གི་དབྱང་ལ་